

Eräitä käsiteltyjä eläkeanomuksia koskevat valitukset. Kaupunginvaltuuston annettua selityksensä kaupunginkirjanpitäjä A. Auren lesken ¹⁾, rikostuomioiden toimeenpanokonttorin ulosottoapulaisen L. V. Forsténin lesken ²⁾, naisten työtuvan työntekijän L. Turvan ³⁾, kaupunginkirjaston siivoojan A. Saarelan ⁴⁾, rakennustoimiston työntekijän K. Mannerströmin ¹⁾ ja saman toimiston työntekijän H. Säkän lesken ⁵⁾ sekä puhtaanapitolaitoksen työntekijän J. E. Johanssonin ⁶⁾ ja J. Nissilän ⁵⁾ leskien ja saman laitoksen työntekijän A. Virtasen ⁷⁾ tekemistä valituksista, jotka tarkoittivat heidän käsiteltyjä eläkeanomuksiaan, Uudenmaan läänin maaherra hylkäsi valitukset.

Kaupungin edustus

Kaupunginvaltuusto myönsi ⁸⁾ yleisistä käyttövaroistaan 200,000 markan suuruisen määrärahan erilaisten edustustilaisuuksien järjestämiseen kertomusvuonna.

Valtuuston edustajiksi v:n 1937 kesäkuun 22—24 p:nä Kööpenhaminassa pidettävään Pohjoismaiden suurkaupunkien konferenssiin valittiin ⁹⁾ valtuuston puheenjohtaja Rydman ja varapuheenjohtaja Railo sekä vtt Ehrnrooth, Lindfors, Lähde, Räisänen, Sergelius ja Suolahti, ollen puheenjohtajan ja vt Suolahden varamiehenä vt Talvitie, varapuheenjohtajan ja vtt Räisänen ja Lähteen varamiehenä vt Sundqvist sekä vt Sergeliuksen varamiehenä vt von Wendt. Heidän matkakulunsa päätettiin suorittaa valtuuston yleisistä käyttövaroista.

Valtuusto päätti ¹⁰⁾ lähettää kolmihenkenisen delegation Pariisiin maailmannäyttelyyn valiten sen jäseniksi puheenjohtajansa E. Hj. Rydmanin, varapuheenjohtajansa P. Railon ja kiinteistöjohtaja E. von Frenckellin. Valtuusto päätti osoittaa tämän delegation matkakulut yleisistä käyttövaroistaan kaupunginhallituksen hyväksyttävän laskun mukaisesti, mutta koska mainittu tili jo oli miltei loppuun käytetty, kaupunginhallitus päätti suorittaa kyseiset matkakulut omista yleisistä käyttövaroistaan, minkä toimenpiteen valtuusto hyväksyi ¹¹⁾:

2. Rahatointa koskevat asiat

Kaupungin v:n 1936 tilit ja tilinpäätös. V:n 1936 tulos ilmenee seuraavasta mainitun vuoden tilinpäätöksen mukaisesta yhdistelmästä ¹²⁾:

Menosäästöt	mk	14,061,880: 09	
Ylitulot	»	52,020,765: 87	
Tulot talousarvion ulkopuolella ..	»	1,142,103: 19	mk 67,224,749: 15
Menoylitykset	mk	8,515,884: 12	
Tulovajaukset	»	5,203,484: 10	mk 13,719,368: 22
Vuoden tulos, ylijäämä.....	mk	53,505,380: 93	

¹⁾ Kvsto 10 p. helmik. 5 §; vrt. myös v:n 1936 kert. s. 45. — ²⁾ Kvsto 13 p. lokak. 4 § ja 8 p. jouluk. 5 §. — ³⁾ S:n 25 p. elok. 6 § ja 13 p. lokak. 3 §. — ⁴⁾ S:n 2 p. kesäk. 1 § ja 25 p. elok. 7 §. — ⁵⁾ S:n 3 p. maalisk. 3 § ja 14 p. huhtik. 4 §. — ⁶⁾ S:n 3 p. maalisk. 3 § ja 19 p. toukok. 5 §. — ⁷⁾ S:n 17 p. maalisk. 7 §; vrt. myös v:n 1936 kert. s. 45. — ⁸⁾ Kvsto 16 p. kesäk. 8 §. — ⁹⁾ S:n 14 p. huhtik. 19 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. elok. 14 §. — ¹¹⁾ S:n 27 p. lokak. 6 §; vrt. tämän kert. s. 128. — ¹²⁾ Kvsto 14 p. huhtik. 23 §.

Kertomukset kaupungin käyttörahaston ja verotasausrahaston hallinnosta v. 1936 ilmoitettiin niinkään valmistuneiksi ¹⁾).

Kaupunginvaltuusto oli kutsuttu kesäkuun 16 p:nä kaupunkien kunnallislain säännösten mukaisesti päättämään tilinpäätöksen hyväksymisestä, mutta koska tilintarkastuskertomus oli saapunut niin myöhään, etteivät asianomaiset lautakunnat vielä olleet ehtineet antaa selityksiään, kokous siirrettiin ²⁾), mikäli se koski kyseisen vuoden tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä, valtuuston puheenjohtajan tilintarkastuskertomuksen saavuttua määrättävään ajankohtaan.

Kaupungin v:n 1936 tilien ja hallinnon tarkastus. Tutustuttuaan kaupungin revisionikonttorin kertomukseen v:lta 1936 vuositolintarkastajat valittuaan sihteerikseen merenkulkuneuvos A. Virangon ³⁾ sekä jakauduttuaan kuten ennenkin jaostoihin, jotka ovat tutkineet eri hallinnonhaaroja ja laitoksia, antoivat tilintarkastuskertomuksensa ⁴⁾), jossa he, todeten aluksi kaupungin rahatalouden yhä edelleenkin kehittyneen suotuisaan suuntaan, esittivät eräitä eri hallinnonhaaroja ja kaupunginhallinnon yleisjohtoa koskevia huomautuksia. Saatuaan kaupunginreviisorin ja vuositolintarkastajain kertomuksissaan tekemien huomautusten johdosta asianomaisilta laitoksilta ja lautakunnilta pyytämänsä selitykset, jotka se katsoi tyydyttäväksi ja joista ilmeni asianomaisten jo ryhtyneen toimenpiteisiin sellaisten epäkohtien poistamiseksi, jotka sitä kaipaivat, kaupunginhallitus antoi niiden johdosta lausuntonsa ⁵⁾), jonka mukaisesti kaupunginvaltuusto sittemmin päätti ⁶⁾) hyväksyä v:n 1936 tilinpäätöksen sekä myöntää kaupunginhallitukselle ja kaupungin muille hallituksille, lautakunnille ja virastoille vastuuvapauden mainitun vuoden hallinnosta ja tileistä. Lisäksi valtuusto päätti, ettei tilintarkastuskertomuksessa tehtyjen huomautusten johdosta ollut ryhdyttävä enempään toimenpiteisiin.

Vuositolintarkastajain vaali. Kaupungin v:n 1937 hallinnon ja tilien tarkastajiksi valittiin ⁷⁾) dosentti V. Annala, toimistonjohtaja A. Edberg, pankinjohtaja W. Evers, pankinkamreeri V. Hougberg, asianajaja N. Lahinen, taloudenhoitaja A. Lassila, toimittaja E. Lähde, konttoristi M. Sini-salo, pankinjohtaja V. Sipi, konttoripäällikkö F. Smedberg, toimistonjohtaja R. Tuhti ja pankinkamreeri T. H. Vilppula sekä tilintarkastajain varamiehiksi toimittaja A. Aalto, konttoristi V. Aronen, kauppatieteidenkandidaatti S. Colliander, pankinprokuristi B. Halleen, pankinjohtaja Hj. Hultin, pankinylikamreeri K. Kivialho, toimittaja K. Kukkonen, varastomies N. Lehto, lehtori E. Malmberg, asiamies R. Paasio, professori H. Schybergson ja pankinjohtaja S. Selin.

Kulosaaren siltarahasto. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾), että v:n 1938 talousarvion pääluokkaan Tuloa tuottavat pääomamenot sisältyvää Siirto Kulosaaren sillan rahastoon nimistä määrärahaa sai tarvittaessa ylittää. Kuten siltamaksuista kertyviä tuloja oli niistä riippuvaa rahastoon kulloinkin siirrettävää määrää mahdotonta ennakolta tarkalleen arvioida.

Kiinteistörahaston perustamista koskevan kaupunginhallituksen ehdotuksen kaupunginvaltuusto epäsi ⁹⁾).

Lyhytaikainen luotto. Kaupunginhallitus oikeutettiin ⁸⁾) v. 1938 otta-

¹⁾ Kvsto 14 p. huhtik. 23 §. — ²⁾ S:n 16 p. kesäk. 1 §. — ³⁾ Vrt. tämän kert. s. 130. — ⁴⁾ Kvston pain. asiakirj. n:o 7. — ⁵⁾ S:n n:o 9. — ⁶⁾ Kvsto 13 p. lokak. 8 §. — ⁷⁾ S:n 13 p. tammik. 5 §; vrt. myös tämän kert. s. 130. — ⁸⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 2 §. — ⁹⁾ S:n 8 p. jouluk. 13 §.

maan lyhytaikaista luottoa enintään 100,000,000 markkaa tai vasta-arvo ulkomaan rahassa laskettuna lainaa otettaessa käyvän kurssin mukaan.

Kaupunginhallitus oikeutettiin ¹⁾ ylittämään korkojen ja lainakustannusten pääluokan v:n 1936 määrärahaa Tilapäisluoton korot 325,000 markkaa.

Eräiden lainain käyttösuunnitelmat. Koska v:n 1934 kolmannelta alunperin 5 $\frac{1}{2}$ %:n mutta v:sta 1937 lähtien 4 $\frac{1}{2}$ %:n, v:n 1936 toisesta 5 %:n ja v:n 1937 ensimmäisestä 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainasta, joiden käyttösuunnitelmat valtioneuvosto oli aikoinaan vahvistanut, oli käyttämättömänä palautunut kaupunginkassaan yhteensä 3,324,000 markkaa, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ alistaa valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi myöskin päätöksensä kyseisen määrän käyttämisestä teknillisten laitosten uudistoihin.

V:n 1935 neljännen 5 $\frac{1}{2}$ %:n ja v:n 1936 toisen 5 %:n obligatiolainan yhteensä 6,370,000 markan suuruisen jäännöserän sekä v. 1936 otetun 100,000,000 markan lainan 31,460,000 markan suuruisen osan käyttämistä koskevat valtuuston päätökset ³⁾ sisäasiainministeriö tammikuun 26 p:nä vahvisti noudatettaviksi kuitenkin sellaisin ehdoin, että kaupunki tehdesään alueluovutuksia lainavaroilla hankitusta Ab. Sörnässtrand nimisen yhtiön maasta käytti luovutusten johdosta vapautuvia varoja vastaavat määrät sellaisiin tarkoituksiin, joihin pitkäaikaisen lainan varoja voitiin käyttää ⁴⁾.

Eräiden lainain konverttaaminen. Katsoen tämän edulliseksi kaupunginvaltuusto päätti ⁵⁾ irtisanoa v:n 1911 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainan takaisin maksettavaksi. Samalla päätettiin tätä tarkoitusta varten ottaa uusi 13,500,000 Ruotsin kruunun suuruinen 3 $\frac{1}{2}$ %:n laina, osaksi obligatio-, osaksi velkakirjalainana, ollen lainan takaisinmaksuaika enintään 15 vuotta; päätös alistettiin valtioneuvoston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi. Lisäksi valtuutettiin kaupunginhallitus ryhtymään kaikkiin asiassa tarpeellisiin toimenpiteisiin sekä allekirjoittamaan kaupungin puolesta kaikki tarpeelliset sitoumukset ja asiakirjat.

Valtuusto päätti ⁶⁾ irtisanoa v:n 1935 alkuaan 5,000,000 Ruotsin kruunun 4 $\frac{1}{2}$ %:n lainan konvertattavaksi alemmepikorkoiseksi.

V:n 1913 5 %:n lainan ja v:n 1916 velkakirjalainan irtisanominen. Kaupunginhallitus valtuutettiin ⁷⁾ irtisanomaan kaupungin v:n 1913 5 %:n obligatiolaina ja v:n 1916 velkakirjalaina lunastettaviksi kassavaroilla ja sijoitettaviksi verotausrahastoon, jolloin ne tosiasiallisesti tulisivat suoritetuiksi mutta jäisivät edelleen kirjanpidollisesti olemaan siten, että kaupungin talousarvioon merkittiin niiden lainahtojen mukaiset korko- ja kuoletusmaksut, jotka kirjanpidollisesti siirrettiin verotausrahastoon.

Uuden lainan ottaminen omakotirakennustoiminnan rahoittamiseksi. Koska edellisen valtion omakotilainarahastosta otettu laina ⁸⁾ oli miltei loppuun käytetty ja kun Koskelan alueen uusien katuojen rakennustoimintaakin varten piakkoin tarvittaisiin varoja, kaupunginvaltuusto päätti ⁹⁾ ottaa valtion omakotilainarahastosta enintään 2,000,000 markan suuruisen lisälainan omakotilainojen välittämistä varten, vahvistaen sisäasiainministeriö kesäkuun 21 p:nä päätöksen ¹⁰⁾.

¹⁾ Kvsto 10 p. helmik. 28 §. — ²⁾ S:n 15 p. jouluk. 2 §. — ³⁾ Ks. v:n 1936 kert. s. 36 ja 37. — ⁴⁾ Kvsto 3 p. maalisk. 6 §. — ⁵⁾ S:n 22 p. jouluk. 24 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. lokak. 41 §. — ⁷⁾ S:n 3 p. maalisk. 9 §. — ⁸⁾ Vrt. v:n 1935 kert. s. 33. — ⁹⁾ Kvsto 19 p. toukok. 10 §. — ¹⁰⁾ S:n 25 p. elok. 4 §.

Sen jälkeen kaupunginhallitus valtuutettiin ¹⁾ valtuuston edellä mainitun päätöksen puitteissa anomaan sosiaaliministeriöltä omakotilainoja ja kiinteistölautakunnalle annettiin tehtäväksi ryhtyä omakotilainarahastosta toukokuun 28 p:nä 1927 annetun asetuksen ja valtioneuvoston asuntolainain myöntämisestä elokuun 12 p:nä 1927 tekemän päätöksen edellyttämiin toimenpiteisiin.

Pelastusarmeijalle myönnetyn lainan lainaehtojen muuttaminen. Pelastusarmeijan kiinteistö oy:n anottua laajennettuaan kaupungilta ostamansa Alppikadun tontin n:o 25 rakennussuunnitelmaa, että mainittuun tonttiin kiinnitetyn 1,788,000 markan suuruisen kauppahinnan edelle saataisiin kiinnittää entisen lisäksi vielä 1,500,000 markkaa eli siis kaikkiaan 5,200,000 markkaa, kaupunginvaltuusto päätti ²⁾ sallia tämän postonoinnin, kuitenkin siten, ettei kaupungin saatavan edelle kiinnitettävä määrä saanut ylittää 75 % rakennuskustannuksista ja ehdoin, että lopulliset rakennuspiirustukset ja kustannusarvio alistettiin kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi sekä että kaupungin maksamatonta kauppahintaa koskevaan velkakirjaan lisättiin määräys siitä, että kauppahinta lankesi heti maksettavaksi, ellei vähintään 75 % tontilla olevien rakennusten lattiapinta-alasta käytetty Pelastusarmeijan hyväntekeväisyyslaitoksia varten.

Uimahalli oy:lle myönnetyn lainan ³⁾ lainaehdoja muutettiin ⁴⁾ kertomusvuoden alusta niin, että laina muuttui irtisanomattomaksi kuoletuslainaksi, jonka vuotuismaksu määrättiin 120,000 markaksi, mistä 3 ½ % laskettiin koroksi jäljellä olevalle lainamäärälle ja loput kuoletukseksi, ja tuli lainanottajan sitoutua luovuttamaan kaupungille vuosittain vähintään 25,000 uimakylpyä 4 markan maksusta kultakin.

Helsingin makasiini oy:lle ja Ammattienedistämislaitos-säätiölle myönnetyt lainat. Helsingin makasiini oy:n ⁵⁾ ja Ammattienedistämislaitos-säätiön ⁶⁾ anomukset kaupungin niille myöntämien lainain koron alentamisesta päätettiin evätä.

Ent. asiamiehen M. Wilskmanin velan järjestely. Kaupunginvaltuusto hyväksyi ⁷⁾ rahatoimikamarin ent. asiamiehen M. Wilskmanin akorditarjouksen saada asiainsa vakiinnuttamiseksi suorittaa velastaan kaupungille 150,000 markan akordisumman, minkä korko suunnilleen vastasi häneltä ulosottotoimin keskimäärin vuosittain saatavaa rahamäärää.

Kaupungin hyväksi tehdyt testamentit. Edesmenneet pormestari E. Öhman ja rouva A. Öhman olivat testamentissaan määränneet rahatoimikamarille 7,000 markkaa käytettäväksi kaupunginvaltuuston määräyksen mukaisesti Helsingistä kotoisin olevien turvattomien lasten huoltoa edistäviiin tarkoituksiin, siten, että joko pääoma kokonaisuudessaan tai sen vuotuinen korko tarpeellisen valvonnan alaisena suoritettiin kaupunkiin v. 1893 perustetulle lastenhoitoyhdistykselle tai muulle saman kaltaiselle kotimaiselle hyväntekeväisyysyhdistykselle. Kaupunginvaltuusto päätti ⁸⁾ vastaanottaa lahjoitetun rahamäärän sekä antaa kaupunginhallitukselle tehtäväksi huolehtia sen edelleen luovuttamisesta Barnavårdsföreningen i Finland nimisen yhdistyksen vapaasti käytettäväksi.

V. 1936 kuollut neiti R. Forstén oli testamentissaan määrännyt, että

¹⁾ Kvsto 25 p. elok. 15 §. — ²⁾ S:n 20 p. tammik. 36 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 34. — ³⁾ Vrt. v:n 1934 kert. s. 39. — ⁴⁾ Kvsto 10 p. helmik. 44 §. — ⁵⁾ S:n 20 p. tammik. 33 §; vrt. myös v:n 1934 kert. s. 39. — ⁶⁾ Kvsto 14 p. huhtik. 24 §; vrt. myös v:n 1935 kert. s. 35. — ⁷⁾ Kvsto 20 p. tammik. 37 §; vrt. myös v:n 1929 kert. s. 58 ja v:n 1934 kert. s. 140. — ⁸⁾ Kvsto 19 p. toukok. 8 §.

pesän puhtaasta omaisuudesta oli muodostettava rahasto nimeltä Ninni ja Rosina Forsténin avustusrahasto kainoille köyhille. Tämän rahaston varain hoito oli jätettävä Pohjoismaiden yhdyspankin notariaattiosastolle ja rahaston vuotuiset korkovarot hoitokustannukset niistä vähennettyinä oli maksettava kaupunginhallitukselle tai toiselle siihen verrattavalle tai muuten sopivalle laitokselle jaettavaksi 1,000 markan suuruisina avustuksina testamentissa tarkemmin määrättyin tavoin. Testamentintekijän perillisten ehdotettua, että tämän iäkkäälle kotiapulaiselle, jolle testamentissa myönnettiin ainoastaan 100 markan kuukausiläke, myönnettäisiin pesän varoista 400 markan suuruinen lisäläke kuukaudessa, kaupunginhallitus puolestaan antoi suostumuksensa siihen. Hyväksyen tämän toimenpiteen valtuusto ¹⁾ antoi hallituksen tehtäväksi huolehtia apurahain jakamisesta testamentin määräysten mukaisesti.

Neiti Ch. Askolinin rahaston käyttömääräykset. Kaupunginvaltuusto päätti ²⁾, että lahjoittajan määräysten mukaan pohjarahastoksi kunnallisen tuberkuloosisairaalan perustamista varten käytettävän neiti Ch. Askolinin rahaston ³⁾ korot liitetään rahaston pääomaan siksi kuin rahasto on kasvanut niin suureksi että sen korkovaroilla voidaan ylläpitää yhtä vapaapaikkaa kaupungin rakennuttamassa tuberkuloosisairaalassa.

Lahjoitettujen varain käyttö. C. F. Ekholmin stipendirahastosta v. 1934 matka-apurahan saanut puuseppä K. Vaittinen oikeutettiin ⁴⁾ siirtämään matkalle lähtönsä kertomusvuoteen sekä tekemään matkansa vaihtoehtoisesti joko Saksaan, Englantiin tai Skandinavian maihin.

Edellä mainitusta stipendirahastosta haettaviksi julistetuista kahdesta 3,500 markan suuruisesta matka-apurahasta myönnettiin ⁵⁾ toinen maalari-mestari M. Welanderille ja toinen vaatturimestari T. Hiekkarannalle.

Ylioppilas T. K. Kalliolle myönnettiin ⁶⁾ G. Pauligin lahjoitusrahaston korkovaroista haettavaksi julistettu 15,000 markan suuruinen matka-apuraha.

Verovelvollisen henkilön tulosta verotettaessa tehtävä vähennys. Kunnallisverotuksessa verovelvollisen henkilön tuloista vähennettävät määrät kaupunginvaltuusto v:ksi 1937 vahvisti ⁷⁾ samoiksi kuin ennen eli siten, että tuloista, jotka eivät ylittäneet 9,000 markkaa, sai vähentää 4,000 markkaa, sekä että verovelvollinen henkilö jokaisen lapsen osalta, jonka hän elatusvelvollisuutensa nojalla oli elättänyt ja joka verotusvuoden päättyessä ei ollut täyttänyt 15 vuotta, sai vähentää tuloistaan 1,200 markkaa.

Kaupunkien talousarvioasetelmain yhdenmukaistamista tarkoittavaa kaupunkiliiton hallituksen esitystä käsiteltäessä päätettiin ⁸⁾ pysyttää entisellään kaupungin entinen talousarvioasetelma, joka pääasiallisesti nojautui kaupunkiliiton hallituksen malliasetelman mukaisiin periaatteisiin, kuitenkin niin, että kaupunginhallitus oikeutettiin yksityiskohdissa tekemään siihen eräitä järjestelyjä ja pienehköjä muutoksia, mikäli syytä tähän sitä laadittaessa ilmeni.

V:n 1938 talousarvio. Kaupunginhallituksen laadittua ja lähetettyä kaupunginvaltuustolle v:n 1938 talousarvioehdotuksen valtuusto otti tämän käsiteltäväkseen ja vahvisti ⁹⁾ v:n 1938 talousarvion ¹⁰⁾, jonka pääluokkien

¹⁾ Kvsto 22 p. jouluk. 11 §. — ²⁾ S:n 25 p. elok. 22 §. — ³⁾ Ks. v:n 1923 kert. s. 115. — ⁴⁾ Kvsto 10 p. helmik. 46 §; vrt. myös v:n 1936 kert. s. 57. — ⁵⁾ Kvsto 6 p. lokak. 37 §. — ⁶⁾ S:n 17 p. marrask. 6 §. — ⁷⁾ S:n 20 p. tammik. 15 §. — ⁸⁾ S:n 19 p. toukok. 12 §. — ⁹⁾ S:n 15 p. jouluk. 2 § ja 22 p. jouluk. 2 §. — ¹⁰⁾ Kvston pain. asiakirj.n:ot 10, 13, 14 ja 15.

ja osastojen loppusummat sekä näiden meno- tai tulolisäykset (+) ja meno- tai tulovähennykset (—) v:een 1937 verraten ilmenevät seuraavasta yhdistelmästä:

Menot

Varsinaiset menot

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	21,044,606: —	+	1,330,352: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	19,744,579: —	+	358,221: —
3. Palotoimi	»	7,837,858: —	+	653,343: —
4. Terveystenhoito	»	11,597,034: —	+	527,160: —
5. Sairaanhoido	»	65,685,176: —	+	4,360,146: —
6. Huoltotoimi	»	58,246,963: —	—	3,667,650: —
7. Lastensuojelu	»	17,598,041: —	+	927,328: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät ..	»	3,529,373: —	+	162,826: —
9. Opetustoimi	»	51,951,260: —	+	2,818,643: —
10. Sivistystoimi	»	8,327,320: —	+	494,264: —
11. Kiinteistöt	»	26,846,310: —	+	2,423,189: —
12. Yleiset työt	»	38,055,880: —	+	2,467,389: —
13. Puhtaanapito	»	15,364,067: —	+	1,345,735: —
14. Satamat	»	16,119,367: —	+	2,066,991: —
15. Teurastamo	»	4,420,437: —	+	545,981: —
16. Keskuskeittola	»	6,599,700: —	—	608,160: —
17. Teknilliset laitokset	»	—	—	—
18. Sekalaiset yleiset menot	»	16,563,870: —	+	7,387,315: —
19. Korot ja lainakustannukset ...	»	68,767,533: —	—	874,800: —
20. Verojen poistot ja palautukset.	»	1,050,000: —	—	19,050,000: —
Yhteensä mk		459,349,374: —	+	3,668,273: —

Pääomamenot

21. Tuloa tuottavat pääomamenot	mk	134,793,000: —	+ 11,520,800: —
22. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	»	86,161,431: —	+ 34,810,874: —
23. Velan kuoletus	»	36,168,458: —	+ 4,536,336: —
Yhteensä	mk	257,122,889: —	+ 50,868,010: —
Kaikkiaan	mk	716,472,263: —	+ 54,536,283: —

Tulot

Varsinaiset tulot

1. Yleinen kunnallishallinto	mk	73,700: —	—	20,000: —
2. Oikeus- ja järjestystoimi	»	836,200: —	+	200,000: —
3. Palotoimi	»	470,416: —	—	284,732: —
4. Terveystenhoito	»	1,653,478: —	+	90,583: —
5. Sairaanhoido	»	26,683,422: —	+	693,040: —
6. Huoltotoimi	»	17,940,893: —	+	1,334,464: —
7. Lastensuojelu	»	7,140,824: —	+	649,185: —
8. Erinäiset sosiaaliset tehtävät ..	»	536,500: —	—	195,800: —
9. Opetustoimi	»	13,752,096: —	+	469,203: —

10. Sivistystoimi	mk	1,500,408: —	—	37,750: —
11. Kiinteistöt	»	57,076,008: —	+	1,968,422: —
12. Yleiset työt	»	9,541,165: —	+	1,855,200: —
13. Puhtaanapito	»	12,971,518: —	+	132,340: —
14. Satamat	»	40,627,920: —	+	6,832,665: —
15. Teurastamo	»	4,140,000: —	+	540,000: —
16. Keskuskeittola	»	6,795,000: —	—	655,000: —
17. Teknilliset laitokset (nettotulot)	»	53,205,253: —	+	7,481,202: —
18. Sekalaiset yleiset tulot	»	4,185,000: —	—	362,500: —
19. Korot ja osingot	»	36,924,440: —	+	2,530,913: —
20. Verot	»	259,047,790: —	+	23,275,385: —
Yhteensä mk		555,102,031: —	+	46,496,820: —

Pääomatulot

21. Kaupungin omaisuudesta saadut pääomatulot	mk	38,196,232: —	+	4,695,463: —
22. Lainavarat	»	36,174,000: —	—	1,656,000: —
Säästö v:sta 1937	»	87,000,000: —	+	5,000,000: —
Yhteensä mk		161,370,232: —	+	8,039,463: —
Kaikkiaan mk		716,472,263: —	+	54,536,283: —

Tarkoituksin saada talousarvio entistä selvemmäksi ja asianmukaisemmaksi sekä kaupungin talouden jatkuva kehitys ja laajentuminen siinä huomioon otetuksi kaupunginhallitus oli tehnyt laatimaansa v:n 1938 talousarvioasetelmaan pienehköjä muutoksia. Koska tämä talousarvioehdotus jälleen oli laadittu nousukauden aikana, oli sen tuloissa havaittavissa jatkuvaa lisäystä ja siinä edelleen voitu alentaa pula-aikana huomattavasti nousseita suoranaisia huoltomenoja sekä työttömyyden lieventämistä tarkoittavia menoja. Erikoista huomiota oli siinä koetettu kiinnittää niiden heikkouksien korjaamiseen, joita pula-aika oli kaupungin talouteen jättänyt, ja niiden kaupungin olennaisten tarpeiden tyydyttämiseen, jotka pulajan vuoksi olivat jääneet täyttämättä, sekä pyritty varustautumaan mahdollisen uuden pula-ajan varalta. V. 1938 tulisi talousarvioehdotuksen mukaan kaupungin velan kasvussa tapahtumaan pysähdys lainaosoitusten vastatessa aikaisemman velan lyhentämistä. Verojäämien poistoissa aikaisempina vuosina esiintynyt vajeus oli myöskin nyttemmin saatu kokonaan poistetuksi, vieläpä muutetuksi päinvastaiseksi. Aikaisemmin joko toistaiseksi siirrettyjä tai melkoisesti supistettuja menoja varten oli talousarvioon merkitty huomattavia uudismäärärahoja ja vastaisuutta varten oli varustauduttu siirtämällä edelleen varoja käyttö- ja verotasausrahastoihin sekä merkitsemällä siirtomäärärahoja eräiden suurempien töiden suorittamiseksi jonakin myöhäisempänä ajankohtana, joista viimeksi mainituista määrärahoista mainittakoon ammattikoulutalon rakentamiseksi ja työväenopistotaloja varten varatut. Lisäksi mainittakoon, että talousarvioon oli kaupungin viranhaltijain ja työntekijäin palkkain korottamiseksi merkitty yhteensä 13.5 milj. markkaa. Väestönsuojelua varten, johon jo kertomusvuoden talousarviossa oli kaupunginhallituksen käytettäväksi varattu jonkin verran varoja, merkittiin nyt määrärahat erikseen eri laitosten menoarvioihin. Elintarpeiden ja lämmitysaineiden hintain nousu aiheutti kautta

koko talousarvion määrärahaan nousua; kaikkien raitiotievuosikortteja viranhaltijoilleen hankkivien virastojen ja laitosten menoja lisäsi mainittujen korttien hinnan korottaminen 750 markasta 1,000 markkaan. Huolimatta kaikista huomattavista lisäyksistä, joita kaupungin talouden eri aloilla oli ollut pakko merkitä talousarvioon, oli veroäyrin alentamista kuitenkin edelleen voitu jatkaa.

Kertomusvuoteen verraten menojen loppusumma osoitti 77.2 milj. markan nettolisäystä, ollen menojen lisäykset kaikkiaan 101.4 milj. markkaa ja vähennykset 24.2 milj. markkaa. Tulosäännessä lisäykset nousivat yhteensä 80.5 milj. markkaan, vähennykset taas vain 3.2 milj. markkaan.

Seuraavassa tehdään tarkemmin selvää tärkeimmistä muutoksista, jotka ovat havaittavissa kaupunginvaltuuston v:ksi 1938 vahvistamassa talousarviossa v:n 1937 talousarvioon verraten.

Menosääntö. Varsinaisten menojen ensimmäisessä pääluokassa, Yleinen kunnallishallinto, merkittiin lukuun Kaupunginhallitus 100,000 markan suuruinen uusi määräraha käytettäväksi henkilöauton ostoon ja luvun Tilastotoimisto tilapäisen työvoiman määrärahaan lisättiin 30,000 markan erä asunto-olojen tutkimista sekä yhteensä 10,000 markkaa eräitä muita töitä varten. Verotusvalmisteluviraston menoissa oli tilapäisen työvoiman momentista erotettu 55,000 markkaa Ylityökorvaukset nimiseksi erilliseksi momentiksi. Erinäisten hallintomenojen kohdalle lisättiin uusi momentti, 140,000 markan suuruinen, nimeltä Kaupungin osuus leski- ja orpokassan maksamiin eläkkeisiin.

Oikeus- ja järjestystoimi nimisen toisen pääluokan lukuun Maistraatti, luvun Ulosottolaitos nimikkeisiin Ensimmäisen kaupunginvoudin konttori ja Toisen kaupunginvoudin konttori sisällytettiin kuhunkin uudet määrärahat Lämpö, vastaavasti 750 markkaa, 200 markkaa ynnä 250 markkaa käsittävät. Poliisilaitoksen yleismenojen kohdalle lisättiin 3,600 markan suuruinen uusi momentti Uimalippuja uimahalliin 4 markan kappalehinnaisten uimalippujen ostamiseen, joita aikaisemmin oli jaettu maksutta kaupungin ja uimahallin välisen lainasopimuksen ¹⁾ perusteella. Ottaen huomioon poliisilaitoksen sairaanhoitajattarenviran vakinaistaminen ²⁾ sisällytettiin poliisilaitoksen sairashuoltomenojen kohdalle varat tämän viran haltijan palkkaamiseen uutena momenttina Palkkasääntöön merkitsemättömät pysyväiset virat ja kaupunginvaltuuston jätettyä hyväksymättä poliisilaitoksen haavurin toimen vakinaistamista tarkoittavan esityksen ³⁾ varattiin saman nimikkeen tilapäisen työvoiman määrärahan kohdalla 25,200 markkaa mainitun haavurin palkkaamiseksi.

Kolmannen, palotoimen, pääluokan luvussa Palolaitos sääntöpalkkaisten virkain määrärahaa oli ollut pakko korottaa m.m. palotarkastajanviran perustamisen ⁴⁾ johdosta ja kaluston hankintamäärärahaa m.m. pioneeri-auton ostamista varten. Palolaitoksen tarverahoja korotettiin 400 markkaa 100 uimalipun ostamiseksi uimahalliin.

Järjestyksessä neljännen pääluokan, Terveystenhoito, lukuun Terveystenhoitolautakunta ja sen toimisto merkittiin uusi palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määräraha, joka sisälsi vakinaistettujen vahvistamarinapulaisen- ja siivoojantointen ⁵⁾ palkat, jolloin vastaava vähennys syntyi tilapäisen työvoiman määrarahassa. Valtuuston päätöksen ⁵⁾

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 13. — ²⁾ S:n s. 37. — ³⁾ Kvsto 15 p. syysk. 16 §. — ⁴⁾ Vrt. tämän kert. s. 32 — ⁵⁾ S:n s. 34.

mukaisesti sisältyi mainitun luvun vuokramäärärahaan uudet erät Käpylän, Töölön, Hermannin, eteläisen piirin ja pohjoisen piirin aluelääkärien vastaanottohuoneistojen vuokria varten. Luvun Terveydellisten tutkimusten laboratorio palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määräraha oli uusi käsittäen se laboratorion vakinaistetun siivoojantoinen ¹⁾ palkan. Asuntotarkastuksen tilapäisen työvoiman määrärahaan merkittiin 60,000 markan suuruinen uusi erä 4 tilapäisen apulaisen palkkaamiseen. Tuberkuloosihuollon lukuun kuuluvissa asuntolain kustannuksissa syntyi pientä vähennystä Hesperian sairaskodin lakkauttamisen ²⁾ johdosta; asuntolain palkkamäärärahoissa oli niinikään otettu huomioon niiden pesijän- ja siivoojantointien järjestely ³⁾. Sielullisesti sairaiden huoltotoimiston määräraha Palkkasääntöön merkitsemättömät pysyvät virat oli uusi käsittäen se toimiston vastavakinaistetun vahtimestarintoinen ⁴⁾ palkan. Puheena olevan pääluokan luvun Avustukset menojen loppusumma aleni hieman Marian sairaalan silmäpoliklinikan avustuksen lakkauttamisen ⁵⁾ jälkeen; toiselta puolen kuitenkin, muiden määrärahaan pysyessä entisen suuruisina, momenttia Boijen sairaala ja synnytyslaitos oli korotettava 13,000 markkaa, koska mainittu sairaala ei katsonut voivansa jatkaa sairaspaiikkain varaamista kaupungille koskevaa sopimusta entisellä avustuksella.

Sairaanhoitomenot käsittävän viidennen pääluokan kaikkia palkkamäärärahoja, eniten niistä Nikkilän ja Kivelän sairaalain sääntöpalkkaisten virkain ja palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määrärahoja, oli korotettava, tullen lisäyksestä kuitenkin sairaalain kohdalla melkein puolet perustettujen uusien virkain ⁶⁾ osalle; eri palkkamäärärahoihin vaikuttivat myöskin tapahtuneet virkajärjestelyt. Luvussa Erinäiset sairaanhoitomenot oli Sairaalamaksuja Suomen punaisen ristin sairaalaan nimistä määrärahaa hoitomaksujen kohottua palkkain korotusten ja hintain nousun takia korotettu 184,200 markkaa ja ennen 100,000 markan suuruinen määräraha Poistot ja palautukset oli voitu merkitä vain 1,000 markaksi, ottaen huomioon, että kertomusvuonna siirtyi käyttämättömänä v:een 1938 120,000 markkaa.

Kuudennen pääluokan, Huoltotoimi, vallitsevasta noususuhdanteesta johtuva menojen vähennys syntyi pääasiallisesti Hoito huoltolautakunnalle kuulumattomissa laitoksissa ja yksityisissä kodeissa sekä suoranaisia avustuksia nimiseksi muutetun seitsemännen luvun sekä käyttövarain luvun kohdalla. Edellisessä luvussa voitiin v:ksi 1938 suoranaisia avustuksia varten merkitä 2,000,000 markkaa edellistä vuotta vähemmän sekä alentaa momenttia Sairaanhoito, ent. Sairaanhoitokustannukset, 435,000 markkaa vaikkakin siihen kuuluvaa Nikkilän sairaalan menoerä sen uusien potilaspaiikkain valmistumisen vuoksi oli lisättävä. Edellä jo mainittuun viimeiseen lukuun merkittyjä valtuuston käyttövaroja voitiin supistaa 2,000,000 markkaa ja kaupunginhallituksen käyttövaroja 400,000 markkaa. Tilapäisen työvoiman määräraha laskettiin ottaen huomioon uusien virkain perustaminen ja asiaankuuluvat palkankorotukset ja vuokramäärärahaan tehtiin eräitä korotuksia lisähuoneistoa varten irtolais- ja alkoholistihoitokanslialle, entistä suuremman varastohuoneen vuokraamiseksi Vilhonvuorenkujan 20:ssä olevan huoltokanslian hoidossa olevien huollettavien irtai-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 34. — ²⁾ S:n s. 35. — ³⁾ S:n s. 36. — ⁴⁾ Vrt. v:n 1936 kert. s. 76. — ⁵⁾ Vrt. tämän kert. s. 38—40.

men omaisuuden säilytyspaikaksi sekä Unioninkadun 43:n huoltokanslian vuokraan. Samaan lukuun merkittiin uudelle Sekalaiset menot nimiselle momentille Suomen työlaitosten keskusliiton jäsenmaksu. Asiamiestoimiston menoihin merkittiin ensi kerran ulkokunnissa hoidettuja helsinkiläisiä koskevain asiain eli B-kanslian tilapäistä työvoimaa varten 79,800 markkaa, sekä lisättiin siihen eräitä muitakin palkkoja ja joitakin palkan-korotuksia. Menot luvussa Tervalammen työlaitos ja maatila osoittivat n. 650,000 markan lisäystä edelliseen talousarvioon verraten, mutta on otettava huomioon, etteivät ne vielä laitoksen vasta perin lyhyen toimintajan perusteella ole päässeet vakiintumaan täysin edellisiin toimintavuosiin verrattaviksi. Tervalammen työlaitoksen tilapäisen työvoiman määräraha laskettiin ottaen huomioon konttoristin palkan korottaminen sekä uusien puuseppä-vartijan ja yövartijan tointen perustaminen; vähemmän välttämättömän varastonhoitaja-vartijan palkkaukseen varatulla erällä päätettiin samalla palkata konttoriapulainen. Tämän nimikkeen määrärahoista oli kokonaan uusi 15,000 markan suuruinen Yleisten laitteiden kunnossapito. Saman luvun nimikkeeseen Maatilain menot oli merkitty 172,100 markan suuruinen uusi erä rakennusten kunnossapitoa varten. Työtupain luvun tilapäisen työvoiman momenttia korotti 19,080 markkaa irtolaisosaston apulaisjohtajattaren palkka. Avustukset käsittävästä luvusta jäi pois nuorten miesten kristilliselle yhdistykselle Fredrikinkadun 65:stä luovutetun yömajahuoneiston tilitysvuokra.

Menosäännön seitsemännessä pääluokassa, nimeltä Lastensuojelu, on huomattava Sijoitus yksityishoitoon, apumaksut y.m. nimisen luvun hoitomaksujen noususta johtuvat korotukset sekä lastensuojelulautakunnan käytettäviin avustuksiin kuuluvain Suomen lastenhoitoyhdistyksen ja Helsingin kaupunkilähetyksen ylläpitämäin lastenhuoltolain avustuseräin vastaavasti 10,000 markan ja 5,000 markan suuruiset lisäykset. Lastenhoidon neuvonta-asemain tilapäisen työvoiman määrärahaan lisättiin vastaavasti 6,000 markan ja 25,200 markan suuruiset erät Töölön lastenhoidon neuvonta-aseman lääkärin lisäpalkkiota ja avustavan hoitajattaren palkkaamista varten ja niiden momentille Kaluston hankinta ja kunnossapito 8,000 markkaa valohoitolampun ostamiseksi Toukolan neuvonta-asemalle. Lasten kesävirkestyskuluihin merkittiin 20,000 markkaa enemmän kuin v:n 1937 talousarvioon, ollen suurin osa tästä merkitty lasten uimarannoille kuljettamista ja leikkikentillä tapahtuvaa tarjoilua varten. Lastenhuoltolaitosten tilain luvussa olevaan Ryttylän ja Siltalan tilain määrärahaan Kustannukset lisättiin 239,500 markan suuruinen erä puimalan ja kalustovajan rakentamiseen sekä lantalan laajentamiseen.

Erinäiset sosiaaliset tehtävät nimisessä kahdeksannessa pääluokassa työnvälitystoimiston useissa määrärahoissa aiheutti pientä lisäystä sosiaaliministeriön määräys maatalousosaston perustamisesta. Lukuun Työttömyyden aiheuttamat erinäiset toimenpiteet merkittiin kaupunginhallituksen käyttövarat työttömyyden varalta 200,000 markkaa alennetuin määrin. Viimeksi mainitun luvun momenttiin Naisten työtuvat sisältyviin työpalkkoihin vaikutti lisäävästi valtuuston päättämä työtuvan työnteikijäin palkankorotus ¹⁾. Lukuun Urheilulautakunta sisältyvää luistinseurain apumaksuäärärahaa korotettiin 15,000 markan suuruisella avustuksella Suomen jääkiekkoliitolle ja samaan lukuun merkittiin uusia avustuksia

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 45.

50,000 markkaa Suomen voimisteluliiton ja Suomen naisten liikuntakasvatustuliiton järjestettävien yleisten voimistelujuhlain mahdollisesti tuottaman tappion korvaamiseen ja 15,000 markkaa Suomen ampujainliitolle Malmin ampumaradan ylläpitoon.

Opetustoimen pääluokan, järjestyksessä yhdeksänmen, menojen lisäyksestä kohdistui kokonaista 1,792,449 markkaa lukuun Suomenkieliset kansakoulut, jonka määrärahoista olivat eniten lisääntyneet Sääntöpalkkaiset virat, Lämpö ja Kaluston hankinta. Mainittujen koulujen muuten alennetussa valaistusmäärärahassa varattiin 35,000 markan erä Eläintarhan koulun uusia valaistuslaitteita varten ja kaluston hankintamäärärahassa 6,000 markkaa uuden urkuharmoonin hankkimiseksi Snellmanin kouluun. Sekä suomen- että ruotsinkielisten kansakoulujen suoranaisten avustusten määrärahoihin lisättiin menoerät lapsille lämpimän ruoan kera tarjottavaa näkkelipää varten, vastaavasti 45,000 markkaa ja 8,000 markkaa, ja kumpienkin koulujen oppilaiden voimistelu-, urheilu- sekä raittiusharrastusten edistämiseen varatusta määrärahasta siirrettiin raittiustyöhön tarvittavat erät sekalaisten yleisten menojen pääluokkaan. Samaten merkittiin kumpiakin kouluja varten oma uusi momenttinsa Uimalippuja uimahalliin, joilla osoitettiin vastaavasti 78,000 markkaa ja 18,000 markkaa näiden lippujen ostamiseen. Kansakoulujen yhteisiin menoihin kuuluvaa momenttia Koulupuutarhat voitiin hieman alentaa ja määrärahaan Opetusfilmiesitykset, lisättiin yhteensä 42,000 markkaa helposti hoidettavien ulkomailla jo aivan yleisten kaitafilmien ottamiseksi käytäntöön. Ruotsinkielisen työväenopiston tilapäisen työvoiman määräraha laskettiin 10,000 markalla lisätynä, jotta tuntiopettajille voitaisiin maksaa korjauspalkkioita, joita kyseisessä opistossa pula-ajan jälkeen ei lainkaan ollut suoritettu vaikka niin oli tapahtunut vastaavassa suomenkielisessä laitoksessa. Valmistavan poikain ammattikoulun nimikkeeseen kohdalla luvussa Ammatteihin valmistavat koulut aiheutti sääntöpalkkaisten virkain momentilla lisäystä ja tilapäisen työvoiman momentilla vastaavaa vähennystä neljännen ammattiopettajanviran perustaminen ¹⁾, jolle siirtyisi osa ennen tilapäisin työvoimin hoidetusta työstä. Lastentarhain menot käsittävään lukuun sisältyivät asianomaisille momenteille jaoteltuina menot Kruununhaan ja Kallion lastentarhoista sekä Toukolan lastentarhan kahdesta suomenkielisestä osastosta. Sääntöpalkkaisten virkain määräraha laskettiin noudattaen Toukolan lastentarhain tilapäisen opettajattaren viran vakinaistamista koskevaa valtuuston päätöstä ¹⁾. Valtuuston käyttövarat käsittävä viimeinen luku merkittiin v:n 1938 talousarvioon 100,000 markasta 200,000 markkaan korotetuin määrin.

Kymmenes pääluokka, Sivistystoimi, sai lukuunsa Musiikkilautakunta uuden kaupunginorkesterin sääntöpalkkaisten virkain määrärahan, johon merkittiin sääntöpalkkaisiksi tulneiden orkesterin jäsenten ja vahtimestarien palkat ²⁾, kun taas entiselle momentille Palkat jätettiin johtajan sopimusluontoinen palkka samoin kuin järjestysmiehen ja kirjastonhoitajan palkat, jälkimmäinen korotettuna 600 markkaa kuukaudessa entistä pätevemmän henkilön saamiseksi tätä virkaa hoitamaan. Pääluokan viimeiseen lukuun merkityistä avustuksista muuttui ainoastaan Helsingin työväenorkesterille tuleva, jota vähän korotettiin. Teatterien ja oopperan avustusten saannin

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 50. — ²⁾ Vrt. v:n 1936 kert. s. 42.

ehdoksi valtuusto lisäksi päätti ¹⁾ asettaa, että Kansallisteatteri ja Ruotsalainen teatteri antoivat vähintään 25, Helsingin kansanteatteri vähintään 10 ja Suomalainen ooppera vähintään 8 kansannäytäntöä puolin tai vielä halvemmin lipunhinnoin.

Kiinteän omaisuuden pääluokan, yhdenmentoista järjestyksessä, luvuista olivat eniten lisääntyneet Maatalousosasto ja Talo-osasto nimiset, vastaa-
vasti 899,620 markkaa ja 1,770,818 markkaa. Maatalousosaston luvun menolisäys aiheutui m.m. viljelysalueen lisääntymisestä sen takia, että Puodinkylään oli suunniteltu oma maatalous ja ajateltu yhdistää siihen pohjois-Herttoniemen vuokraamattomat pellot. Talo-osaston luvussa kaupungintalojen ja poliisihuoneistojen palkkasääntöön merkitsemättömäin pysyväisten virkain määrärahoja oli korotettava yhteensä vähän yli 160,000 markkaa eräiden uusien virkain perustamisen ²⁾ johdosta sekä erinäisten tilapäisten toimien muuttamista palkkasääntöön merkitsemättömäin tilapäisten virkain ryhmään kuuluviksi tarkoittavan järjestelyn ²⁾ vuoksi, joka viimeksi mainittu kuitenkin vuorostaan aiheutti tilapäisen työvoiman määrärahaan vähenemistä eräiden uusien tilapäisten toimien perustamisesta ²⁾ huolimatta, ja lämpömäärärahoja oli merkittävä luvun edelliseen osaan yhteensä 354,864 markkaa enemmän kuin v:n 1937 talousarvioon. Palokaluston tehostaminen uuden palosäännön vaatimusten mukaisesti vaikutti lisäävästi kaluston hankintaan varattuihin varoihin sekä korjausten määrärahaa oli korotettava kaupungintalojen kohdalla kustannusten kohoamisen aiheuttaman määrän lisäksi 100,000 markkaa Ford oy:n hallinnassa olevan tehdasrakennuksen ulkokorjausten suorittamiseksi ja kunnallisten työväenasuntojen kohdalla melkoisesti ensiksi mainitusta syystä. Rakennusten korjaukset nimiseen luvun osaan merkittiin uusina menoerinä luvun entisille momenteille 114,700 markkaa kaupungintalon pihain ja käytävien korjaamiseen, 3,800 markkaa kaupungintalon ja rahatoimiston talon välistä yhdyskäytävää varten, 27,000 markkaa rahatoimiston, 22,000 markkaa virastotalon ja 12,800 markkaa uuden raatihuoneen julkisivujen korjauksiin ja maalaukseen, 9,000 markkaa Käpylän poliisiaseman istutustöiden jatkamiseen, 4,400 markkaa Lauttasaarenkadun 6:n varastosuojaa varten, 20,000 markkaa Tammissaarenkadun talossa n:ot 3—7 suoritettaviin muutostöihin, 19,000 markkaa kahden tuulettajan asentamiseksi terveydellisten tutkimusten laboratorioon, 49,500 markkaa Etelärannan talon n:o 10 vesikaton osittaiseen uusimiseen ja julkisivujen maalaukseen, 27,500 markkaa Mariankadun talon n:o 22 vesikaton uusimiseen, 5,000 markkaa Unioninkadun 45:ssä toimivain poliklinikkain korjauksiin sekä 33,500 markkaa nurmikoiden istuttamiseksi Turuntien tontin n:o 24 rakennusten ja jalkakäytävään väliin. Luvun Kiinteistölautakunta ja kiinteistötoimisto tilapäisen työvoiman määrärahaan lisättiin 42,000 markkaa uuden rakennusneuvojan palkkaamiseksi kiinteistötoimistoon. Luvun Kansanpuistot tilapäisen työvoiman määrärahoista voitiin nyt poistaa myydyin höyrylaiva H 5:n ³⁾ henkilökunnan palkkauserät, mutta sitä vastoin lukuun lisättiin 31,500 markkaa käsittävä uusi momentti Korkeasaaren eläintarhan 50-vuotismuistojulkaisun toimittamiseen sekä uusi 12,000 markan erä hevosen ostoa varten luvun kaluston hankintamäärärahaan ja uusi 2,000 markan erä Satamasaaren metsäalueita, ulkosaaria ja Herttoniemen uimarantaa varten korjausmäärärahaan. Erinäisten hallintokuntain

¹⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 2 §. — ²⁾ Vrt. tämän kert. s. 52.

rakennusten korjausten lukuun sisältyi uusia eriä Tervalammen työlaitosta varten 91,500 markkaa, Bengtsårin koulukodin kasvihuoneen ja kellarin muutos- ja korjaustoihin 209,300 markkaa, Tunturilaakson kansakoulua varten 3,500 markkaa sekä Rahapajanrannan tulli- ja satamarakennusta varten 30,000 markkaa; terveydenhoidon rakennusten korjauskustannusten momentista voitiin jättää pois lakkautetulle Hesperian sairaskodille ¹⁾ ennen varatut erät. Siirtolapuutarhat, Urheilu- ja pallokentät, Erinäiset menot sekä Käyttövarat nimisissä luvuissa menot sitä vastoin vähenivät. Ensiksi mainitun luvun arvioitujen menojen vähennys oli 7,490 markkaa. Uusina momentteina merkittiin toiseksi mainittuun lukuun Laakson ratsastuskesk. iltapäivävaltiijan palkkaamiseen 7,800 markkaa, saman kes. raken. nusten kunnossapitoon 8,900 markkaa, Kaisaniemen pallokentän pukeut. missuojan korjaamiseen 2,600 markkaa ja luistinradan rakentamiseen Teh. taanpuistoon 10,000 markkaa, mutta koska urheilu- ja leikkikenttien vesi. postien kunnossapitoon tarvittiin vain 25,700 markkaa — v. 1937 104,000 markkaa — osoitti luvun loppusumma kuitenkin vähennystä 6,325 markkaa. Vähennyksistä suurimmat, 397,500 markkaa ja 300,000 markkaa, syntyivät vastaavasti luvussa Erinäiset menot, johon tosin lisättiin 4,000 markan suu. ruinen uusi momentti Korvaus Lapinlahden sairaala-alueelta kaupungille siirtyneen puutarha-alueen käytöstä sekä luvussa Käyttövarat, johtuen valtuuston käyttövarain merkitsemisestä edellä mainitun suuruisen vähen. nyksen verran entisestään pienempinä.

Päälukassa Yleiset työt, joka on järjestyksessä kahdestoista, Yleisten töiden lautakunnan ja rakennustoimiston sääntöpalkkaisten virkain määräraha laskettiin ottaen huomioon kahden avustavan varastokirjanpitäjän viran perustaminen ²⁾. Katujen ja teiden luvun nimikkeen Korjaus ja kunnossapito määrärahaa Uusia korokkeita ja liikennemerkkejä korotettiin 250,000 markkaa liikennemerkkien uudistamisen johdosta; määräraha Katujen päällystysten uusiminen merkittiin 200,000 markkaa pienemmäksi kuin kertomusvuodeksi. Luvun kaasuvalaistusmenot lisääntyivät 149,200 markkaa ja sähkövalaistusmenot 370,000 markkaa. Luvussa Istutukset lisättiin eniten määrärahoja Puistot ja istutukset, jonka varoilla v:n 1938 alusta alkaen alettaisiin hoitaa useita uusia istutuksia, sekä Uusien puisto. sohvien hankinta, vastaavasti 200,000 markkaa ja 100,000 markkaa; sitä vastoin jätettiin siitä pois entinen momentti Kaupunginpuutarhan talli. palvelijaston palkat. Varaston luvun uusien työkonoiden ostomääräraha lisääntyi 632,600 markkaa; tässä luvussa erotettiin samalla määrarahasta Liput ja lipputangot 10,000 markan suuruinen itsenäinen momentti Lippu. tankojen pystyttäminen kaupunginhallituksen määräyksen mukaan. Lu. vussa Työntekijäin erinäiset edut voitiin alentaa tapaturmavakuutus. maksuja 100,000 markalla ja luvussa Käyttövarat oli saman verran li. sittävä kaupunginhallituksen käyttövaroja.

Kolmannentoista päälukana, Puhtaanapito, Katujen ja kiinteistöjen puhtaanapito nimisen luvun loppusumma osoitti 1,128,705 markan suuruista lisäystä kertomusvuoden talousarvion vastaavaan lukuun verraten. Uudis. työt nimisen siinä eniten lisääntyneen määrärahan korotuksen, 295,000 markkaa, aiheutti ensi sijassa erinäisiä töitä varten Malmin kaatopaikalla ³⁾ varattu erä; kyseisen luvun Työkoneet niminen momentti merkittiin 700,000 markasta 35,000 markkaan vähennettynä.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 35. — ²⁾ S:n s. 75. — ³⁾ S:n s. 80.

Neljännentoista, satamain menot käsittävän pääluokan menojen nousun oleellisimpia tekijöitä olivat sähkö-, kaasu-, vesijohto- ja puhtaanapitolaitokselle suoritettavien korvausten kohoaminen, nousten nämä korvaukset v:n 1938 talousarviossa yhteensä 2,430,630 markkaan oltuaan edellisellä vuonna 2,324,115 markkaa. Lukuun Satamalautakunta sisällytettiin uusi 35,000 markan suuruinen momentti Satamaliiton liittokokouksen järjestäminen. Satamaliikenteen luvussa, jonka loppusumma nousi 664,622 markkaa, sääntöpalkkaisten virkain määrärahaassa huomioitiin erinäisten uusien virkain perustamista satamahallintotoimistoon koskevat kaupunginvaltuuston päätökset ¹⁾. Nimikkeeseen Satamahinaaja Hercules merkittiin uusi sääntöpalkkaisten virkain momentti mainitun aluksen henkilökunnan vakinaistamisen jälkeen sekä uudet määrärahat Kesälomasijaiset, 1,500 markkaa, ja Toimirahat päällystölle ja miehistölle, 59,130 markkaa. Sekä satamahinaaja Herculeksen että jäänsärkijä Otson tilapäisen työvoiman palkkoihin tehtiin eräitä korotuksia. Lukuun Satamakannanta, jossa syntyi yli 800,000 markan suuruinen menojen nousu, m.m. uuden tullimakasiinin aiheuttamat korotukset vaikuttivat lisäävästi ja siihen merkittiin 158,400 markan suuruinen uusi momentti Korvaus Helsingin makasiini oy:lle Länsisataman satamatyöväen odotus- ja ruokailuhuoneesta.

Viidennentoista pääluokan, Teurastamo, menoja oli omiaan lisäämään tämän suhteellisen nuoren laitoksen toiminnan vilkastuminen ja laajeneminen m.m. kanateurastamonkin käsittäväksi. Uutena momenttina lisättiin siihen väestönsuojelutarkoituksiin käytettäväksi 213,882 markkaa.

Keskuskeittola nimisessä kuudennessatoista pääluokassa havaittava vähäpätöinen arviomenojen loppusumman väheneminen johtui siitä, että keskuskeittolan liikevaihdon edellytettiin alenevan edellisestä vuodesta pääasiallisesti huoltolautakunnan avunsaajien vähentymisen vuoksi; ruokintamääräraha alennettiin 5,200,000 markasta 4,450,000 markkaan. Sen varalta, että keskuskeittolan edelleenkin kuten v:n 1937 uimakaudella olisi huolehdittava ravintolanpidosta Uunisaarella, merkittiin talousarvioon 105,000 markan määräraha tähän tarkoitukseen.

Seitsemännentoista, teknillisten laitosten pääluokan samalla tavoin kuin edellisessäkin talousarviossa laskettujen ja merkittyjen arviomenojen lisäys kertomusvuoden talousarvion vastaavaan määrään verraten oli 22,712,698 markkaa, josta vesijohtolaitoksen osalle tuli 1,442,503 markkaa, kaasulaitoksen 13,035,840 markkaa ja sähkölaitoksen 8,234,355 markkaa. Toiseksi mainitun laitoksen valtavan menolisäyksen aiheutti miltei yksinään käyttömäärärahan Kaasunvalmistuksen aine- ja työ kustannukset y.m. 12,090,000 markan suuruinen nousu. Sähkölaitoksen luvun määrärahoista oli eniten lisääntynyt käyttömääräraha Energianhankinta ja käyttötarpeet, 8,466,000 markkaa. Luvun suurimmat vähennykset tapahtuivat yhteisten sekalaismenojen määrärahoissa Laitteiden arvon kuoletukset, 1,700,000 markkaa, ja Pääoma-arvon korko sekä kaupunginhallituksen käyttövaroissa, joihin kertomusvuoden talousarviossa sisältyi suurehko tilapäiserä uuteen laskutus- ja rahastusjärjestelmään siirtymisestä aiheutuvien kustannusten peittämiseksi.

Sekalaiset yleiset menot nimisen kahdeksannentoista pääluokan menolisäyksestä suurin osa syntyi sen toisessa luvussa Käyttövarat, jossa lisättiin palkankorotuksiin varattuja varoja yhteensä 7,045,000 markkaa, josta

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 80.

550,000 markkaa uutena momenttina tilapäisen työvoiman palkanlisiin, sekä johon lisäksi merkittiin uusia määrärahoja 300,000 markkaa kaupungin edustustilaisuuksia varten ja 100,000 markkaa edustusvaroja Suomen kaupunkiliiton 25-vuotisjuhlaa varten. Ensimmäiseen lukuun, Erinäiset määrärahat, merkittiin samalla aivan uusi 50,000 markan suuruinen määräraha kertakaikkiseksi avustukseksi vesi- ja viemärijohtojen sekä niihin liittyvien laitteiden rakentamiseksi krematorioon. Ensimmäisessä luvussa vähennettiin sekalaisten tulojen poistot ja palautukset 50,000 markasta 1,000 markkaan ja toisessa luvussa alennettiin kaupunginvaltuuston yleisiä käyttövaroja 100,000 markkaa.

Yhdeksännessätoista pääluokassa, Korot ja lainakustannukset, arvioitiin ulkomaan rahassa maksettavan velan korot neljättä miljoonaa markkaa alemmiksi kuin edellisessä talousarviossa johtuen vähennyksen suuruus v:n 1909 lainan konverttaamisesta ja osittaisesta lunastamisesta, kun taas tämän vähennyksen vastapainoksi Suomen rahassa maksettavan velan koron laskettiin nousevan yli 3 milj. markkaa, ottaen huomioon varsinkin, että v:n 1937 ensimmäisen lainan korot, jotka v. 1937 olivat vain puolelta vuodelta lasketut ja lisäksi suoritettut Tilapäisluoton korot nimisen luvun varoilla, nyt merkittiin tähän kokonaan; tämän nimikkeen suurin vähennys syntyi konvertatun v:n 1933 kolmannen lainan koroissa. Tilapäisluoton korkojen luvun loppusumman arvioitiin laskevan 500,000 markkaa.

Verojen poistojen ja palautusten pääluokassa, joka oli järjestyksessä kahdeskymmenes, laskettiin kummankin momentin, Erinäisten verojen poistot ja palautukset sekä Kunnallisverojen poistot ja palautukset, vähenvän, edellisen vain 50,000 markkaa mutta jälkimmäisen, koska käytettävissä olevat siirtomäärärahat kunnallisverojen odotettua parempien kannattulosten johdosta riittäisivät poistoihin, kokonaista 19,000,000 markkaa.

Pääomamenot alkavan kahdennenkymmenennenensimmäisen pääluokan, Tuloa tuottavat pääomamenot, ensimmäiseen lukuun, Kiinteistöostot, merkittiin ainoastaan 1,760,000 markan suuruinen määräraha Helsingfors fastighets ab. nimisen yhtiön purkamisen aiheuttamiin menoihin. Satamain lukuun sisällytettiin uusia määrärahoja yleisten töiden lautakunnan käytettäväksi Länsisataman väylän johtoloistojen alustoja varten valtuuston päättämä määrä¹⁾ sekä Hernesaaren rautatieraitteita varten 800,000 markkaa, korttelin n:o 272 kunnostamiseen ja rannan ja Ison Verkkosaaren välisen penkereen rakentamiseen 1,130,000 markkaa, vartiokoppien rakentamiseen venelaitureille 30,000 markkaa, kaasulaitoksen rannassa Sörnäsissä olevan hiilenpurkauslaiturin uudistamiseen ja vahvistamiseen 350,000 markkaa, proomun hankkimiseen m.m. vedenkuljetusta y.m. varten valtamerialuksille 500,000 markkaa ja uivan sähkövoimalaitoksen hankkimiseen syrjäisillä paikoilla käytettäviä työkoneita varten 270,000 markkaa. Edellisinä vuosina aloitettuja v. 1938 jatkettavia töitä varten myönnettiin seuraavat määrärahat: Länsisataman rakennustöiden jatkamiseen 850,000 markkaa, Kaivopuiston ja Valkosaaren välistä väylää varten 1,000,000 markkaa, Makasiinirannan jatkamiseen laivatelakan edustalle 4,000,000 markkaa, Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen 8,500,000 markkaa, Rahapajanrannan nostureita varten 2,100,000 markkaa, Herttoniemen rakennustöiden jatkamiseen²⁾ 6,815,000 markkaa,

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 82. — ²⁾ S:n s. 81.

josta 260,000 markkaa oli Herttoniemen asemarakennuksia varten ja 180,000 markkaa turvalaitteita varten, sekä Rahapajanrannan varastorakennusta varten 290,000 markkaa; täytteen vastaanottoa varten rannoilla merkittiin 225,000 markkaa ja korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista 3,042,000 markkaa. Satamalautakunnan käytettäväksi merkittiin 3,350,000 markkaa satama- ja saaristojäänmurtaajan hankkimiseen ja 23,000 markkaa uuden moottorin ostamiseen satamaliikenneosaston moottoriveneeseen. Vesijohtolaitoksen lukuun sijoitettiin uusina määrärahoina valtuuston päättämät määrät vesijohtotöihin Vänölänkadulla ¹⁾, Ruskeasuon alueella ¹⁾, Pursimiehenkadulla ¹⁾, Vääksyntielle ¹⁾, Mäkelänkadulla ¹⁾, Päijänteentiellä ¹⁾ ja Teollisuuskadulla ¹⁾, vesijohdon uusimiseen Fredrikin- ja Telakkakadun välisessä Merimiehenkadun osassa 859,000 markkaa, Munkkisaarenkadussa 278,000 markkaa ja Kolmannessa linjassa Siltasaarenkadulta 270 m Castréninkadulle päin 349,000 markkaa, vesijohdon laskemiseksi Lepolankujaan 47,000 markkaa, Töölöntullinkatuun 242,000 markkaa, Lautatarhankadun ja Vellamonkujan väliseen Hämeentien osaan 520,000 markkaa, poikkikatuun Kruunuvuorenkadun jatkeesta valtion alueelle 75,000 markkaa, kortteliin n:o 272 Työpajakadulta Verkkosaarenkadulle 139,000 markkaa ja Agricolankatuun 40 m:n pituudelta 57,000 markkaa, satamaposteja varten Rahapajanrannan itäosaan 110,000 markkaa, vesijohtolaitoksen työpajan laajentamiseen 645,000 markkaa sekä väestönsuojan järjestämiseksi Vanhankaupungin Siltasaarelle kalustoineen ja muine varusteineen 290,000 markkaa, mikä määrä varattiin kaupunginhallituksen käytettäväksi. Entisten töiden jatkamiseen merkittiin uutta painejohtoa varten Viipurinkadulta Koskelantielle 3,869,000 markkaa, vesijohdon rakentamiseen Koskelan omakotialueelle valtuuston päättämällä tavalla 801,000 markkaa ¹⁾ sekä vesisäiliön rakentamiseen Alppilan mäelle 1,600,000 markkaa. Luvussa Kaasulaitos oli tehtävä huomattavat korotukset pariin entiseen määrärahaan, nimittäin Pääputkiverkon laajennus ja uusiminen, m.m. johtuen eräistä valtuuston päätöksistä ²⁾, sekä Kaasumittarien osto, vastaavasti 1,442,500 markan ja 700,000 markan suuruiset, sekä lisättävä seuraavat uudet määrärahat: Puku- ja ruokailuhuonerakennus ja Väestönsuojeluhuoneita ja suojelutarpeita, kumpikin valtuuston päättämin määrin ²⁾, sekä 36,000 markan suuruinen Toimenpiteitä varten kaasuväläistuksen järjestämiseksi vaaran uhatessa. Sähkölaitoksen lukuun merkittiin yksi ainoa uusi määräraha, Kaapelivaunu, 45,000 markkaa, mutta sitä vastoin tehtiin sen vanhoihin momentteihin melkoisia lisäyksiä. Niinpä määrärahoja Rakennukset lisättiin yli 5 milj. markkaa, Koneisto 14,690,000 markkaa, Johtoverkosto ja jakelulaitteet 3,035,000 markkaa ja Katuväläistyslaitteet 486,000 markkaa, sisältyen kolmeen viimeksi mainittuun valtuuston päätösten ³⁾ mukaisia eriä. Talorakennukset nimiseen lukuun merkittiin kanateurastamon rakentamiseen 79,500 markkaa, teurastamon teiden korjaukseen 301,000 markkaa ja uuden virvoitusjuomakioskin rakentamiseen Pohjolan- ja Arabiankadun risteykseen 60,000 markkaa; korvaus rakennustoimiston yleiskustannuksista arvioitiin 50,000 markaksi. Siirrot rahastoihin nimiseen lukuun merkittiin 41,000,000 markkaa, josta siirto käyttörahastoon 10,000,000 markan vähennyksin ja siirto verotasausrahastoon 5,000,000 markan ja siirto Kulosaaren sillan rahas-

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 83. — ²⁾ S:n s. 84. — ³⁾ S:n s. 85.

toon 180,000 markan lisäyksiin, mutta edellisenä vuonna ollut siirto yleishyödyllisen rakennustoiminnan edistämislainarahastoon poistettiin kokonaan. Uusi kahdeksas luku, Muut sijoitukset, käsitti yhden ainoan määrärahan, 75,000 markan suuruisen, Puhelinosuuksia.

Kahdennessakymmenennessätoisessa, tuloatuottamattomien pääomamenojen pääluokassa talorakennusten lukuun merkityistä menoista tuli palotoimen osalle 525,900 markkaa, sairaanhoidon osalle 4,763,146 markkaa, mistä yhteensä 1,990,896 markkaa Nikkilän, Kivelän ja tuberkuloosisairaalan eräisiin rakennustöihin valtuuston tekemien päätösten ¹⁾ mukaisesti, huoltotoimen osalle 5,204,600 markkaa, lastensuojelun osalle 4,169,350 markkaa, opetustoimen osalle 16,115,100 markkaa, josta 136,000 markkaa valtuuston Annankadun ja Kallion kansakoulujen korjaustöistä tekemien päätösten ²⁾ mukaisesti, sekä lisäksi Käpylän kirjastotalon rakentamiseen 2,200,000 markkaa, mukavuuslaitoksen rakentamiseksi Sturen- ja Roineenkadun kulmaukseen 33,000 markkaa, Munkkisaaren palaneen tehdasrakennuksen kunnostamiseen valtuuston aikaisemmin päättämät määrät ³⁾, Pihlajasaaren ravintolarakennuksen laajentamiseen 215,000 markkaa, konsertti- ja kongressitaloa varten 200,000 markkaa ja saman verran poliisitaloa varten sekä entinen määräraha Korvaus rakennustoimiston yleiskustannuksista 2,218,000 markkaa korotetuin määrin. Katujen ja teiden lukuun merkittiin Lepolankujan, Valhallankadun, Urheilukadun, Töölöntullinkadun, Jalavatien, Pihlajatie, Honkatien, Mäkelänskadun, Päijänteentien, Vääksyntien, Vääksynkujan, Teollisuuskadun, Tursontien, Koskelan omakotialueen katujen, Sofianlehdonkadun, vastaanottokodin eteläpuolella olevan kadun, tuberkuloosisairaala-alueen teiden ja Oulunkylässä korttelin n:o 101 kohdalla oikaistun tienosan tasoittamiseen y.m. kaikkiaan 6,957,000 markkaa, josta osa, yhteensä 3,842,000 markkaa, valtuuston aikaisemmin tekemien päätösten ⁴⁾ mukaisesti; Rautatien ja Hietalahdenrannan ja Hietalahdentien risteyksen järjestelyyn 6,173,000 markkaa ynnä Fredrikin- ja Kalevankadun risteyksen järjestelyyn valtuuston päättämä määrä ⁵⁾; Nordenskiöldinkadun, Intiankadun, Lant. Puistotien ja Unioninkadun eräiden osien leventämiseen 1,054,000 markkaa; Rajasaaren- ja Topeliuksenkadun välisen Humalistonkadun osan leventämiseen ja järjestelyyn 380,000 markkaa; Välskärinkadun, Hämeentien ja Kivelän ja Marian sairaalan teiden osien päällystämiseen 907,000 markkaa ja Malminrinteen erään osan uudelleen järjestelyyn ja päällystämiseen 247,000 markkaa; sekä Suvilahdenkadun lopulliseen kunnostamiseen ja puuistutuksiin 200,000 markkaa. Luvun Viemärit uusista määrärahoista kohdistui eri katuihin y.m. rakennettavien viemärien osalle yhteensä 4,025,000 markkaa ollen 1,272,000 markan suuruinen osa siitä valtuuston aikaisemmin päättämistä määrinä, viemärien uusimiseen Jalava-, Pihlaja-, Honka- ja Turuntien eräissä osissa 1,230,000 markkaa, Ruskeasuon alueen pääviemärien osittaiseen rakentamiseen 33,000 markkaa, viemärien pidentämiseen Väinölänkadussa Metsolantiestä koilliseen ⁶⁾ ja penkereen rakentamiseen Liisankadun päästä Tervasaareen ⁷⁾ valtuuston päättämät määrät, Rajasaaren puhdistuslaitoksen biologisen osan töihin 5,000,000 markkaa sekä saviputkivaraston rakentamiseen betoniputkivalimon korttelissa n:o 283 olevalle tontille n:o 6 433,000 markkaa. Entisistä määrärahoista tähän lukuun sisältyivät

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 40 ja 41. — ²⁾ S:n s. 49. — ³⁾ S:n s. 76. — ⁴⁾ S:n s. 72. — ⁵⁾ S:n s. 78. — ⁶⁾ S:n s. 79.

Koskelan omakotialueen¹⁾ ja Museokadun ja Siltavuorenrannan välistä viemäriä sekä täydennystöitä varten varatut, vastaavasti 651,000 markan, 5,840,000 markan ja 1,200,000 markan määräisinä. Urheilukentät nimitettiin lukuun merkittiin 58,000 markkaa Eläintarhan urheilukentän sähkövalaistuksen lisäämiseen sekä suihku- ja pukuhuoneiden eräihin töihin, 14,200 markkaa kylmävesisuihkun järjestämiseen Annalan urheilukentälle, 4,200 markkaa polkupyörätelineen pystyttämiseksi Kaisaniemen urheilukentälle, 77,000 markkaa valonheittäjien järjestämiseksi Kallion urheilukentälle, 4,950 markkaa Haapaniemen urheilukentän penkkejä ja polkupyörätelinettä varten, 50,000 markkaa lämmitettävän huoneen aikaansaamiseen Herttoniemen hiihtomäen vartijoille ja hiihtäjille, 100,000 markkaa Kangasalantien ison pallokentän pintakerroksen uusimiseen, 12,000 markkaa irroitettavien pylväiden ja teräsköyden hankkimiseksi yleisön eristämiseksi, 355,000 markkaa Käpylän raviradan pallokenttien töiden lopettamiseen ja 77,000 markkaa Kaisaniemen urheilukentän valaistuslaitteita varten sekä 78,000 markkaa korvausta rakennustoimiston yleiskustannuksista. Istutusten lukuun sisältyi määrärahoja Vilhonvuoren ja Merisataman istutustöiden jatkamiseen 200,000 markkaa, Humallahdenpuiston Mechelininkadun itäpuolella olevan osan käytäviä ja tasoitusta varten 85,000 markkaa ja kaupunginpuutarhan lämmitettävien taimilavojen lisäämistä varten 35,000 markkaa sekä uusia määrärahoja puistikkojen järjestämiseksi Apollon- ja Runeberginkatujen kulmaukseen, kortteliin n:o 552 ja yhteiskunnallisen korkeakoulun kohdalle 690,000 markkaa, kesävesijohtoa ynnä mittari-kaivoa varten Talin taimistoon, Arkadian- ja Runeberginkadun kulmauksessa olevalle istutukselle, Museokadun leikkikentälle ja Mäkelänskadun istutuksille 59,000 markkaa, Topeliuksen puiston erään osan perustamistöihin 362,000 markkaa, kaupunginpuutarhan käytävien tervaamiseen ja tallirakennuksen muutostöihin 55,300 markkaa, Vallilan kunnallisten työväenasuntojen istutusten perustamistöihin 85,000 markkaa, Hesperian puiston pohjoisosan kunnostamiseen 200,000 markkaa, Kangasalantien leikkikentän istutustöiden jatkamiseen 75,000 markkaa, korttelin n:o 334²⁾ järjestelyyn 356,000 markkaa, Mäkelänskadun tontin n:o 33 siistimiseen 34,000 markkaa, Eläintarhan erään leikkikentän täyttämiseen ja nurmientöiden järjestämiseen sille 80,000 markkaa, Länt. Puistotien ja Neitsytpolun eteläpään välisen kolmion istutuksen ja leikkikentän perustamistöihin 180,000 markkaa sekä Eläintarhanlahden pohjoisrannan täytetyn alueen kuntoonpanoon 300,000 markkaa. Vara- ja avustustöiden luvun ensimmäinen määräraha, joka voitiin alentaa 1,500,000 markkaa eli 3,500,000 markkaan, merkittiin nyt Työttömyyden lieventämiseksi tarkoitetut työt kaupunginvaltuuston määräyksen mukaan nimiseksi; luvun toista, kaupunginhallituksen erinäisiin avustustöihin käytettävää määrärahaa lisättiin 500,000 markkaa alkoholistien, irtolaisten ja vapautuneiden vankien sekä köyhäinhoidollisten töiden järjestämiseksi. Viimeiseen lukuun, Perushankinnat, sisältyi valtuuston päätösten mukaiset määrärahat Nikkilän sairaalan uuden paviljongin kalustamiseen³⁾ ja keittiökaluston lisäämiseen³⁾, Katajanokan uuden tullimakasiinin kaluston ja irtovaakojen hankkimiseen⁴⁾ ja kanateurastamon kalustamiseen⁵⁾ sekä 200,000 markkaa lisäkaluston hankkimiseen tuberkuloosihuoltotoimistoon.

¹⁾ Vrt. tämän kert. s. 78. — ²⁾ S:n s. 79. — ³⁾ S:n s. 41. — ⁴⁾ S:n s. 81. — ⁵⁾ S:n s. 86.

Näiden menojen puheena ollen mainittakoon valtuuston päätös¹⁾, että sellaisia pääluokkiin Tuloa tuottavat pääomamenot ja Tuloa tuottamattomat pääomamenot kuuluvia uudistoitä, joita varten talousarvioon oli merkitty siirtomääräraha, sai aloittaa ainoastaan kaupunginhallituksen suostumuksella.

Kahdennessakymmenennessäkolmannessa ja viimeisessä, velan kuoletuksen käsittävässä pääluokassa merkittiin uusille momenteille varat parin lainan v. 1938 alkavaa kuoletusta varten.

Tulosääntö. Varsinaisten tulojen ensimmäiseen osastoon, Yleinen kunnallishallinto, toiseen, Oikeus- ja järjestystoimi, kolmanteen, Palotoimi, kahdeksanteen, Erinäiset sosiaaliset tehtävät, yhdeksänteen, Opetustoimi, kolmanteentoista, Puhtaanapito, ja kahdeksanteentoista, Sekalaiset yleiset tulot, ei tehty mitään mainittavampia muutoksia.

Neljänteen osastoon, Terveydenhoito, merkittiin uudet momentit Tuberkuloosihuoltotoimisto, valtuuston päätettyä ulkokuntalaisilta kannettavaksi 8 markan vuorokausimaksua tuberkuloosihuoltotoimiston alaisissa laitoksissa, sekä Perittyjä maksuja lääkärien käynneistä ja Rokottaminen, mikä viimeksi mainittu käsitti valtion osuuden rokotusmaksuista; mainittujen momenttien suuruudet olivat vastaavasti 6,000 markkaa, 1,000 markkaa ja 57,000 markkaa.

Sairaanhoidon nimisen viidennen osaston viimeistä momenttia, Sekalaisia tuloja sairaaloista, korotettiin yliopiston suoritettavalla 600,000 markan korvauksella Kivelän sairaalaan järjestettävän opetuksen aiheuttamista kustannuksista.

Kuudennen osaston, Huoltotoimi, luvussa Korvaukset annetusta huollosta vähenivät vierailta kunnilta kannettavat korvaukset annetusta huollosta 2,000,000 markkaa. Luvussa Tervalammen työlaitos ja maatila oli työlaitoksen tulot yhdistetty yhdeksi ainoaksi momentiksi ja maatilan tulot samoin yhdeksi momentiksi. Samaan lukuun lisättiin uutena momenttina 2,500,000 markkaa valtionapua Tervalammen työlaitoksen perustamiskustannuksista.

Seitsemäs osasto, Lastensuojelu, käsitti ensi kertaa uuden 2,500 markan suuruisen momentin Valohoitomaksuja lastenhoidon neuvonta-asemilta.

Sivistystoimen osaston, järjestyksessä kymmenennen, tulojen arvioimisen yhteydessä valtuusto päätti¹⁾ anoa kaupunginorkesterille v. 1938 500,000 markan suuruista valtionapua.

Yhdennessätoista osastossa, Kiinteistöt, laskettiin tonttien ja alueiden vuokrat nimisessä luvussa kertyvän asuntotonttien vuokria 533,859 markkaa entistä enemmän ja luvussa Maatalousosasto nousivat tulot maatalousosaston hoitamista tiloista 1,082,361 markkaa. Kansanpuistojen, siirtolapuutarhain ja urheilukenttään luvusta poistettiin myydyin höyrylaivan H 5:n tulot ennen käsittänyt momentti, kun taas Varsasaaren, Kivinokan ja Satamasaaren kansanpuistojen tulot käsittäviin momentteihin kuhunkin lisättiin pieni telttavuokria käsittävä uusi tuloerä ja Käpylän raviradan tulot käsittävään momenttiin liitettiin Laakson uuden ratsastuskentän tulot. Muiden kuin kiinteistölautakunnan hoidossa olevien rakennusten vuokrat käsittävän luvun momenttiin, Satamat, lisättiin 9,360 markkaa satamakanannan vuokrana uudessa tullimakasiinissa olevasta huoneistosta.

Yleisten töiden osaston, järjestyksessä kahdennessatoista ensimmäiseen

¹⁾ Kvsto 15 p. jouluk. 2 §.

lukuun sisältyi uusi momentti Korvaus E. Hesperian- ja Runeberginkatu-
jen risteyksessä olevan puistikon kuntoonpanosta, joka lisäsi luvun tuloja
120,000 markkaa.

Satamat nimisen neljännen osaston tulojen lisäys syntyi pääasialli-
sesti momenteilla Tuulaaki kaupunkiin osoitetuista tavaroista ja Liikenne-
maksut, jotka suurenvat edellinen 2,500,000 markkaa ja jälkimmäinen
3,700,000 markkaa.

Teurastamon tulot käsittävän viidennen osaston muiden tulojen
momentista erotettiin jäädyttämön tulot erilliseksi momentiksi Jäädyt-
tämö, kun taas muihin tuloihin liitettiin kanateurastamon tulot 40,000
markaksi arvioituina.

Kuudenteen osastoon, Keskuskeittola, lisättiin uuden Uunisaaren
uimarannan ravintolan tuloja 120,000 markkaa.

Seitsemännen osaston, teknillisten laitosten osaston tuloja lisäsivät
eniten vesijohtolaitoksen luvussa, johon myös merkittiin 10,000 markan
suuruinen uusi momentti Sekalaisia tuloja, vedenmyyntitulot, kaasus-
laitoksen luvussa tulot sivutuotteista ja sähkölaitoksen luvussa yksityis-
kulutus, joita tuloja v. 1938 arvioitiin kertyvän vastaavasti 2,800,000
markkaa, 14,698,500 markkaa ja 9,350,000 markkaa enemmän kuin kerto-
musvuonna.

Yhdeksännessä osastossa, korkojen ja osinkojen osastossa havaittava obli-
gatiokorkojen kasvu kokonaista 2,500,000 markkaa johtui obligatiovaras-
ton lisääntymisestä.

Kahdeksannen osaston, Verot, varsinaisten tulojen viimeisen,
loppusumman arvioitu lisäys johtui etupäässä kunnallisverojen veroäyri-
lukumäärän lisääntymisestä 31,534,120:sta n. 35,400,000:een.

Kahdeksannen osaston, Kaupungin omai-
suudesta saadut pääomatulot, pääomatulojen ensimmäisessä, voitiin li-
sätä pääosan tuloista kaupungin omaisuuden myynnistä muodostavaa
tonttien myynnistä kertyvää tuloerää 6,000,000 markkaa, mikä vaikutti
ratkaisevasti koko pääluokan menojen lisääntymiseen.

Pääomatulojen jälkimmäisen ja koko tulosäännön viimeisen eli kahden-
nen osaston, Lainavarat, ainoassa luvussa, Osoitukset
lainavaroista, valtuusto osoitti alla mainittuihin tarkoituksiin seuraavat
rahamäärät:

Vanhempien lainain käyttämättä jääneistä varoista:

Sähkölaitoksen rakennuksia varten mk 3,324,000

Otettavaksi päätettävästä uudesta lainasta :

Katajanokan rakennustöiden jatkamiseen	mk	1,450,000
Rahapajanrannan nosturien töihin	»	2,100,000
Satama- ja saaristojäänmurtajan hankki- miseen	»	3,350,000
Vesijohtoja varten	»	8,970,000
Vesisäiliön rakentamiseen Alppilan äärei- selle vuorelle	»	1,600,000
Kaasulaitoksen pääputkiverkon laajenta- miseen ja uusimiseen	»	1,090,000

Sähkölaitoksen rakennuksia varten	mk	3,100,000	
» koneistoa varten	»	5,860,000	
» johtoverkostoa ja jakelu- laitteita varten	»	5,330,000	mk 32,850,000
		Kaikkiaan	mk 36,174,000

Kertomusvuoden säästö merkittiin v:n 1938 tulosaantoon 82,000,000 markasta 87,000,000 markkaan korotetuin määrin.

3. Oikeus- ja järjestystointa koskevat asiat

Maistraatti. Huhtikuun 24 p:nä 1931 maistraatin kokoonpanosta asemakaava- ja rakennusasioita käsiteltäessä annetun lain mukaisesti kaupunginvaltuusto asetti¹⁾ maaherran toimitettavan, maistraattiin mainitunlaatuisten kysymysten käsittelyä varten valittavan lisäjäsenen vaalin ehdokkaiksi asemakaava-arkkitehti B. Brunilan, avustavan asemakaava-arkkitehdin B. Aminoffin ja kaupunginarkkitehti G. Taucherin.

Merkittiin tiedoksi²⁾ maistraatin ilmoitus oikeusneuvosmies K. E. Gottlebenin kuoltua avoimeksi tulleen maistraatin oikeusneuvosmiehenviran julistamisesta haettavaksi säädetyn määräajan kuluessa, samalla määrätten viran väliaikaiseksi hoitajaksi saman viraston toinen julkinen notaari C. Oker-Blom, joka myöhemmin valittiin³⁾ viran vakinaiseksi hoitajaksi.

Ensimmäisen kaupunginvoudin konttorin riittämätöntä tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin⁴⁾ sallia ylittää enintään 18,000 markkaa.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin yksi palkkasääntöön merkitsemätön ulosottoapulaisentoimi lakkautettiin⁵⁾ toukokuun 1 p:stä lukien sen haltijan tultua nimitetyksi konttorin sääntöpalkkaiseksi ulosottoapulaiseksi.

Rikostuomioiden toimeenpanokonttorin riittämättömiä tarverahoja päätettiin⁶⁾ sallia ylittää enintään 3,500 markkaa.

Rakennustarkastus. Kaupunginvaltuuston tekemän esityksen⁷⁾ mukaisesti Uudenmaan läänin maaherra huhtikuun 24 p:nä 1931 annetun asemakaavalain 63 §:n nojalla marraskuun 18 p:nä määräsi⁸⁾ Helsingin kaupungin rakennustarkastajan toistaiseksi ja kunnes asiasta toisin määrättiin toimimaan Herttoniemen teollisuusalueen rakennustarkastajana.

Rakennustarkastuskonttorin tilapäisen työvoiman määrärahaa päätettiin⁹⁾ sallia ylittää enintään 56,000 markkaa ja myöhemmin vielä 30,500 markkaa rakennusvalvojain palkkauseräin tultua loppuunkäytetyiksi sekä tarverahoja 8,000 markkaa autoajoihin käytettävään varain osoittauduttua riittämättömiksi.

Julkisivupiirustusten tarkastustoimikunta oikeutettiin¹⁰⁾ ylittämään v:n 1936 riittämätöntä palkkiomäärärahaansa 825 markkaa.

Raastuvanoikeuden tarverahoja kaupunginvaltuusto päätti¹¹⁾ sallia ylittää 80,000 markkaa.

¹⁾ Kvsto 22 p. jouluk. 7 §. — ²⁾ S:n 27 p. lokak. 2 §. — ³⁾ S:n 8 p. jouluk. 11 §. — ⁴⁾ S:n 13 p. lokak. 17 §. — ⁵⁾ S:n 19 p. toukok. 6 §. — ⁶⁾ S:n 6 p. lokak. 26 §. — ⁷⁾ S:n 28 p. huhtik. 10 §; vrt. myös tämän kert. s. 72. — ⁸⁾ Kvsto 8 p. jouluk. 7 §. — ⁹⁾ S:n 2 p. kesäk. 19 § ja 6 p. lokak. 28 §. — ¹⁰⁾ S:n 20 p. tammik. 24 §. — ¹¹⁾ S:n 15 p. syysk. 21 §.